

HLUCKÁ JÍZDA KRÁLŮ

„Hýlom, hýlom počúvajte: horní, dolní, domácí aj přespolní, co vám budu povídati o toto svatodušní pondělí. Zastav sa můj koníčku, ostaň stát, nech já možu všeckých lidí přivítat: Vítám vás všeckých na téjto slavnosti, kde vám ukážeme naše starodávné zvyklosti. Je to jízda králů velice oblíbená, kerú hucká chasa provád'á od pradávna. Přejeme vám, abyste sa u nás dobře měli a na všechny starosti zapomněli. Hýlom!“

Touto vyvolávkou začínala po léta hlucká jízda králů na svatodušní pondělí. Od 50-tých let 20 stol. však zaznívá v neděli. A uslyšíme ji i letos, kdy se Hluk chystá na **XXI. Dolňácké slavnosti**.

V neděli ráno se sjedou jezdcí královské družiny na omašlených koních u hlucké tvrze a společně za doprovodu dechové hudby vyráží k domu krále, kde jeden z jezdců žádá jménem celé družiny o to, aby rodiče dali jezdcům svého syna za krále. Král jede na omašleném bílém koni, nemá na sobě slavnostní mužský kroj, ale spolu se svými pážaty je oblečen do ženského kroje, včetně čepení, a král má přes obličej slovácké pentle. Po celou dobu jede král připnutý ke svým dvěma pážatům. Poté jedou k Městskému úřadu, kde jeden z jezdců žádá pana starostu o povolení konat jízdu králů. Po udělení souhlasu, dá pan starosta králi růži do úst. Tuto růži drží král po celou dobu v ústech a nesmí mluvit, aby se neprozradil.

Družina jezdců jede na hlucké náměstí, kde se seřadí. V čele průvodu jede jeden jezdec, který úvodní vyvolávkou zahájí jízdu králů a za ním jedou jezdcí dva. Poté jezdcí tři a za nimi jede král se svými pážaty a z každé strany jede vedle pážete jeden jezdec. Za královskou trojicí jedou další tři jezdcí. Uspořádání jezdců je takové, aby mohli svého krále dobře chránit před případnými útoky nebo pokusy ho ukrást a žádat pak za něho výkupné. Pokud by svého krále nedokázali ubránit a někdo by jim ho ukradl, byla by to pro celou družinu velká ostuda a museli by ho získat zpět výměnou za výkupné. Ostatní jezdcí se rozjedou po okolí a vyvolávkami žádají po přihlížejících dary na krále. Vyvolávky nejsou žádné nazpaměť naučené říkanky, ale tvoří je jezdcí podle situace a toho co je zaujme.

Např.: *„Před týmto domečkem sa můj koníček točí, že táto děvčica má velice pěkné oči! Hýlom!“*

Jezdcí – žebráci – mají ozdobené koše, do kterých vybírají na krále. A při tom vyvolávají: *„Na krála, na krála! Máme krála chudobného ale za to poctivého. Okradli ho na horách, na dolách, na uherských nížinách. Ukradli mu tři sta koní z prázdných stání, ukradli mu tři sta volů z prázdných dvorů, ukradli mu tři tisíce z prázdné truhlice. Nemá šatů ani botů, mosí chodit na žebrotu. Hýlom!“*

Král se svou družinou za stálého vyvolávání jezdců projede Hlukem a odpoledne jede v čele průvodu Dolňáckých slavností.

Prvním doloženým hluckým králem po skončení I. světové války byl v roce 1919 pan Jan Janků. Až do roku 1936 nelze zatím jednoznačně určit další osoby krále. Dalšími králi v Hluku byli:

Jaroslav Kožík (1936)	Václav Pištěk (1970,1971)
Vavřín Štefaník (1937)	Antonín Dohnal (1973)
Stanislav Pištěk (1940)	Josef Bachan (1975)
Josef Dohnal (1943)	Petr Pospíšek (1978)
František Mika (1946)	Petr Mach (1981)
Vavřín Dufka (1947)	Marek Hrdina (1984)
František Štefaník (1948)	Martin Mořický (1987)
Jan Rybníkář (1950)	Stanislav Prachař (1990)
Jan Hájek (1951)	Miroslav Mitáček (1993)
Václav Hájek (1957)	Jiří Galda (1996)
František Pospíšek (1958,1959)	Petr Mach (1999)
Josef Kožík (1960, 1961)	Vít Pospíšek (2002)
Antonín Kadluba (1962)	Marek Rybníkář (2005)
Rostislav Vaškovic (1963, 1964)	Lukáš Šimčík (2008)
Stanislav Nemrava (1965)	Přemysl Polách (2011)
Josef Míšek (1968)	

Jména těchto králů uvádíme po prověření od pamětníků a samotných účastníků. Osobně jste mohli bývalé krále vidět na hluckém krojovém plese při představování letošního krále, kde proběhlo společné setkání dosavadních králů.

V roce konání Dolňáckých slavností se přihlásí i více než 30 mladých hochů, kteří mají zájem o účast na jízdě králů. Naučí se jezdit na koni, jedou v nádherném kroji na omašleném koni v královské družině a tato událost je jistě vzpomínkou na celý život.

V současnosti je král mladý hoch ve věku 10-15 let. Dříve byla jízda králů výsadou ročníku rekrutů a král byl jedním z nich. Samotná jízda nebyla tak slavnostní a okázala jako v současnosti. Koně nebyly hojně omašleny, na krku byly pentle, srdce bylo zhotoveno z mašliček a krajky a obojí se používalo vícekrát – jezdci si ho půjčovali od těch, co již jezdili dříve. Ani u krále nebylo tak bohaté pohoštění, vynesly se před dům jen vdolky a víno.

„V tom huckém háji volá kukačka kuku, aby nikdy nezanikla jízda králů v Hluku! Hýlom!“

Pokud máte informace, které by přispěly k doplnění nebo zpřesnění jednotlivých ročníků jízdy králů, velmi rádi je uvítáme. Kontakt: František Uhlíř, mail: fr.uhlir@email.cz.